

Kluk z Kalifornie

Lidské neštěstí je tvárný materiál; tvárnější než sochařská hlína. Dá se z něj vymodelovat příběh, román či filmový scénář o někom, kdo prošel osobním peklem. Peklo ale vstoupilo i do něj, on jej potom předával dál jako strašlivé poselství. Vítejte v Clarksbergu, kde se místo pokutových lístků rozdává smrt...

Tepře po vypjaté úvodní sekvenci se na konci příhradového ocelového mostu objevuje neznámý mladík v excentrickém autě, pro tehdejší americkou maloměstskou morálku naprosto nepřijatelný

Původně televizní film, u nás do konce 80. let prakticky neznámý. Je možné, že dnes už existuje i v českém znění, ale autor článku se setkal (naštěstí) jen s původní verzí – naštěstí proto, že hvězdné doby českého dabingu jsou už dávno minulostí. Snímek neměl klasickou románovou či časopiseckou předlohu, scénárista Richard Compton jej napsal doslova nízkorozpočtovým požadavkům na míru. Možná to byla souhra výše řečených skutečností, že se toho po filmu zachovalo tak málo: teď máme na mysli

dokumentární snímky, různé novinové články, které by si smlsly na skandálech, během natáčení obvykle se vyskytují. Prostě nula, nic... Přesto jsme se pokusili dodat vám plnohodnotně čtivo v intencích minulých dílů Drive-In. Věřme, že nebudete zklamáni...

Stručný děj

V serpentínách pohraničního města Clarksbergu umírá čím dál víc lidí. Noviny si toho všimnou po smrti šesté a sedmé oběti roku 1958, dvou námořníků, kteří spěchají vrátit se závčas na domovskou základnu. Když se za je-

Obal videokazety obsahuje všechny tváře filmu: mstitele Michaela, barmanku Maggie, servisáka Buzze a šerifa Childresse. Zběsile řítící se „Kid“ je doplněný výrokem o místní podobě pokutového lístku

jich Fordem objeví policejní Belvedere, mají (jako všichni ostatní) dvě možnosti: zastavit a dostat pokutu nebo snažit se ujet Moparu. V ostré vracečce se jejich osudy naplnily... Pak se ve městě objeví záhadný cizinec Michael v provokujícím hot rodu, nesoucím název California Kid. Divák ještě netuší, že se právě dívá na staršího bratra jednoho ze zabitých mariňáků, který přijel vyrovnat účty se šerifem. Má toho na práci nebývale mnoho: scénář mu určil pouhý den a půl na to, aby vyprovokoval šerifa, nechal se zabásnout, zaplatil pokutu, zjistil, že se na vrakovišti povalují zbytky Fordu, co patřil jeho bráchovi, spřátelil se s místním pumpařem a majitelem opravny, mezi teenagery získal fan club, nasadil brouka do šerifovy hlavy, vyzkoušel si průjezd serpentínami „co

Desítky nepovedených nebo režisérem nepřijatých záběrů si musel nechat líbit přehráty Ford při natáčení startů a zastavení na hraně osudového srážu. Ani lidem nebylo o moc lépe...

to dá“, seřídil svůj rod, stal se svědkem další tragédie, sbalil servírku a druhého dne zúčtoval se šerifem. A žádný spěch! Film na to má celých 75 minut!

Krátká faktografie

Premiéra snímku se odehrála 25. listopadu 1974 v americké televizní síti ABC. Na filmová plátna jej přivedla firma Universal, vedoucím produkce se stal Howard Horwitz, režii zvládl (s obvyklými filmařskými nedostatky) Richard Heffron. Do evropských kin snímek zamířil až v pozdních 80. letech, kromě tehdejšího západu se promítal v Polsku a Maďarsku. Počty návštěvníků ale naznačují, že se ani nepřiblížil cířám, dosaženým třeba snímky Christine či Duel...

Pravdy a omyly

Divák je od začátku postavený před otázkou, proč se vlastně šerif Childress chová tak, jak se chová. Podvědomě cítí, že v jeho minulosti bude asi nějaký bod zlomu, ale trvá dlouho, než se z rozhovoru Michaela se servírkou Maggie dozví, že mu jistý silniční pirát před pěti lety zabil manželku s malou dcerkou. Až skoro před koncovou katarzí děje kamera dovolí divákovi nahlédnout do šerifova soukromí s opuštěnými hračkami, zaprášenou houpačkou a fotkou manželky a dcery. Pak už je jasné, proč je na kraji Clarksbergu nápis „Rychlost zabíjí“. Samotný Clarksberg působí jako maloměstské středisko justiční mafie. Kam se podíváte, narazíte na zákazy či podmínky šerifa nebo soudce. Vypadá to, že všichni vědí, ale každý se bojí.

Michelle Phillips (servírka Maggie) se skupinou The Mamas and Papas na folkrockovém vrcholu v druhé polovině 60. let. Jejich největšími hity jsou skladby „California Dreamin“ a „Monday, Monday“

Také vám připadá, že je ta spodní špička pod maskou chladiče až moc nízko nad terénem? Škoda, že kvůli pokrčené noze režiséra Richarda Heffrona nevidíme více. Muž v bílém overalu je jeden z najatých kaskadérů

Tvůrcem „Kalifornského kluka“ byl Pete Chapouris, o němž píšeme na jiném místě. Dobový snímek jej zachytil krátce po premiéře filmu, Ford Three-Window-Coupé už má chromované ráfky a postrádá falešné výfuky

V úvodních záběrech ještě před titulky to bylo „o chlup“! Mladému námořníkovi se zavřou únavou oči, a cesta i život kluků málem skončí pod protijedoucím truckem. Identitu řidiče divák zatím nezná...

Kámoš spící na zadním sedadle se prudkým zabrzděním probere. Pak povzbuzuje řidiče Fordu, probírajícího se ze šoku. Teď už to bude fajn, na námořní základnu je to jen 60 mil, to přeče zvládnou bez problémů!

Šerif Childress vyjíždí ze své skrýše, motor Plymouthu jde naplno, okřídlený koráb raketově akceleruje, vytří síreny se odráží od okolních skalnatých vrchů. Kolikrát už takhle vyjížděl? To se divák nedozví...

Rozkývaný Ford s vysokým těžištěm a předválečným motorem nemá proti Moparu šanci. Kolikrát se oba oceloví soupeři „políbí“, než na klikaté silnici zůstane jen jeden? Sto koní Fordu moc šanci nedává...

Je po všem, šerif Childress zastavuje, couvá, a jde se podívat, jak dopadli ti, které pronásledoval. Ještě neví, že těmito dvěma oběťmi serpentin pod Clarksbergem si zadělal na budoucí velké problémy...

Bílý Ford s oběma námořníky vyletěl ve vysoké rychlosti ze silnice, pak se pomalu dvakrát překlopil, a bez těžkého poškození se v poklidu uložil na bok. Divák začíná pochybovat o věrohodnosti

o prakticky nové auto – tak proč vypadá opotřebovaně? A že je při otevření dveří či zavazadelníku vidět původní odstín? No neříkejte, že úřad šerifa používá přelakovanou ojetinu? Možná si také položíte otázku, co by se stalo, kdyby do Clarksbergu přišly dešťové srážky: on totiž Belvedere nemá ani jeden stěrač! No a samozřejmě klasické filmové „nemravnosti“ s očividným rozdílem rychlostí zřejmých a přístrojů udávaných, tady to doslova bije do očí. A pokud by jakékoliv vozidlo vyletělo při stomílové rychlosti ze silnice do strže, sotva by se pomalu a mírumilovně párkrát převrátilo a zůstalo téměř nepoškozené ležet! Nota bene: ty přístroje – mladý pár, ujíždějící šerifovi v černém Mercury, má neustále měřič tlaku oleje na nule! Brácha majitele dílny – a vezme si auto, které se evidentně motorickou silou nemůže pohybovat? Last but not least: bílý Mercury 1951 dvojice námořníků je zpočátku filmu kupé na bělobokých pneumatikách, cestou na vrakoviště ale projde proměnou na Two-Door. A to obutí? I v těch dra-

Scénář ponechává na divákově fantazii, kolik času od havárky Fordu uplynulo, ale právě se objevily poslední problémy v životě šerifa Childresse. Mají podobu tříokrového hot rod Ford z Kalifornie

Děj pořád plyne maloměstsky ospale, občas projede auto, občas šerif udělí nějaké to ponaučení neposedné mládeži. Teď se právě u benzinky baví s mechanikem Buzzem (Nick Nolte) o nadupaném V8 Belvederu

Tady je to černé na bílém, a ještě k tomu na zdi: oficiální oznámení, že tu úřadují Jeho ctihodnost J.A. Hooker a šerif Roy Childress. Odsud se táhnou nitky, držíci mlčenlivé město ve strachu

matických okamžicích si řidiči najdou dostatek času na přehození pneumatik za jiné. Pozoruhodný výkon! A šerif ještě jednou: podívejte se na jeho bujnou a dlouhou kštici ze 70. let! Ale třeba se jen nechtěl nechat ostříhat...

Živí aktéři

Celý snímek je postavený na jednání dvou protagonistů: Michaela McCorda (Martin Sheen) a šerifa Roye Childresse (Victor Morrow). Zatímco první jmeno-

Vozový park clarksbergské policie tvoří rychlí šerifův Belvedere a postarší Chevrolet jeho zástupce. Na snímku oba právě „úřadují“ v baru společně se soudcem. Kamera tady supluje pohled projíždějícího Michaela...

vaný má za sebou bohatou filmografii (i v rámci herecké rodiny), druhý zahynul během natáčení seriálu v roce 1982. Další postavu (Maggie) ztvárnila sympatická zpěvačka Michelle Phillips, které letos bude 77 let. Za zmínku stojí také Nick Nolte ještě před svým alkoholickým obdobím v roli Buzze, majitele dílny a benzinky. Ostatní role jsou víceméně epizodní.

Čtyřkoloví aktéři

Snímek stojí a padá s výkony Fordu a Plymouthu. O černé fordce s plameny se zmiňujeme i v naší rubrice Síň slávy na straně 62–63, věnované jejímu tvůrci. Teď se soustředíme na pár detailů:

A pozor! Tohle jsme tu ještě neměli! Michael McCord právě projel kolem stojícího šerifa. Divák přímo cítí, jak se napětí doslova zhmotňuje! Jen šerif se domnívá, že vetřelce vyprovodí z města, ať už jakkoliv...

První setkání obou protagonistů znamená samozřejmě kontrolu dokladů a otázku: „Kdo jste a co tu chcete?“ Pak chce šerif vidět motor rodu, Michael se nezapomene pochlubit, že 75 mil dosáhne za 10 sekund...

Všichni si musí rychlost vykouřit u soudu. Soudní síň je velmi prakticky umístěná přímo do šerifovy úřadovny, takže je jasné, že podobná přelíčení jsou tu častým zjevem. Dneska jsou zde dvě rodiny a Michael

Místní vyděračský taxikář s Checkerem, který v době filmového děje ještě několik let nebyl na světě. Je to častý prohřešek produkce, že diváky svých filmů považuje za blbce bez znalostí dobových reálií

Sympatická Maggie nalévá Michaelovi kávu. Ten nepustí z rukou stočené noviny. Pořád si v nich čte a pak cosi vytrhává. Šerif má v hlavě milión otázek, dokud Michael nehodí na pult drobné a neodejde...

Jeden z mnoha desítek Michaelových pokusů vyzrát na clarksbergské zatáčky, z nichž ta nejnebezpečnější se točí vedle pověstné rokle. Cedule o zpomalení na třicetku mil je dostatečně výmluvná

Tady zase riskuje hrdina snímku, bráno ovšem z praktické stránky. Stát za plnou čarou v protisměru, navíc v zatáčce, kam je výhled krytý skálou... Ještěže místo trucku jede jen Buzzův brácha na kole

Mládež kutí na svém leadsledu Mercury a přetrásá drby o neznámém cizinci a jeho hot rodu. Budova vznikla v roce 1928, od 90. let tu garážovala historická vojenská technika, dnes je stavba prázdná

Nádrž California Kida čeká na benzín, slečny a kluci zase na to, že Michael někoho sveze. Nakonec se za volant posadí Buzzův brácha, ale protože zatím nemá hotovou autoškolu, jede s ním jedno z děvčat

„Šestá a sedmá oběť clarksbergských zatáček“, zní titulky velkého článku, který Michael nechal šerifovi na barovém pultu. Ten si dal dohromady příjmení poslední oběti a cizince. Je to jasné...

za vznikem rodu stojí Pete Chapouris, jemuž se roku 1973 ozvala produkce filmu se žádostí o vhodný protiklad policejního Plymouthu. Chapouris koupil za 250 USD „tříoknový“ Ford (1934), který už byl po choppingu. Budoucí hvězda dostala pod kapotu véosmičku

Ford 302 cu.i. a manuální převodovku FMX. Ozdobné ráfky Halibrand se na natáčení nahradily rudými ocelovými s chromovanými poklicemi, nescoucími emblém V8. Interiér prý zůstal beze změn. Poslední slovo měl Manuel Reyes, tvůrce plamenů a nápisů. California Kid je také jediným známým vozem, který přečkal natáčení: dnes garáží u Jerryho Slovera v Peculiaru (Missouri). Často vyjíždí na srazy hot rodů, ale existuje i několik jeho kopií různé kvality.

Zajímavosti a postřehy

- Námořníka – řidiče bílého Fordu '51 hraje Joe Estevez, bratr Martina Sheena. Ten se ve skutečnosti jmenuje Antonio Estevez. Role i reality se zde vzácně setkaly
- Michelle Phillips (Maggie) zpívala v 70. letech se skupinou The Mamas and Papas
- Uvádí se, že California Kid měl při natáčení dva různé agregáty
- Je zajímavé (a možná ke škodě věci), že k ději z roku 1958 hraje muzika počátku let sedmdesátých. Vhodná balada nebo rychlý rock'n'roll by děj umocnil (viz Christine)
- Kritici považují za jeden z hlavních nedostatků žluté pruhy na silnici. Dříve prý byly pouze bílé...
- Stejně tak odmítají podobu license plates na Kidovi. V roce 1958 byly odlišné
- Černý Checker Marathon pochází z 60. let, ve filmu by správně měl jezdit model A8 či spíše ještě A6
- California Kid má dnes najetých více než 100.000 mil
- Clarksberg je podle tabulí příhraniční město. Ale kterého sousedícího státu? To nám příběh tají... ☺

Ticho a klid panují v ohradě s úředně zabavenými vozidly, tedy spíše jejich vraky. Vládne tady mechanik Buzz, a přijde se sem podívat i Michael. Hledá vrak bráchova Fordu a chce jej prozkoumat. Uspěje?

Ještě jednou ohrada se zabavenými vraky a detailní pohled na zadní nárazník bílého Fordu Custom. Mechanik Buzz věděl, jak se věci mají, ale šerif mu zakázal na podobné věci být jen pomyslet...

75 mph do vlásenkových zatáček, a navíc s motorem, který nemaže (viz tlakoměr oleje na nule), to je obvyklá faleš (nejen amerických filmů. Že by to netrklo nikoho ani při denních projekcích?)

Michael odbočuje k Buzzovu domu, kde vládne smutek nad Lyleovou smrtí. Tady, a ještě v několika dalších záběrech, je dobře vidět, že podprahové výfuky vedou odnikud nikam: důkaz filmařských lží

Mechanikův mladší bratr Lyle se jede s přítelkyní Sissy vykoupat. Šerif vyráží za nimi! Sissy nutí nezkušeného Lylea zrychlit a ujet, ale následuje náraz zezadu a černý Mercury letí ze srážky!

Zaprášený a poněkud opotřebený „nový“ šerifův Belvedere couvá k místu další nehody. Uvědomuje si šerif Childress, že se teď dostal na tenký led? Divák to tuší, protože stopáž filmu se krátí...

Na místo haváry přijel Buzz se svou odtahovkou. V pietně přikryté oběti poznává svého brácha. Strašná bolest a chlapský nářek vyvolávají děs i u těch nejotrojtějších diváků. Co se bude dít teď?

Lylea už nikdo nevzkřísí, Buzz prožívá největší tragédii dosavadního života. Michael stojí opodál a jeho zrak se střetne se šerifovým. Teď musí podle nepsaných zákonů filmu následovat souboj

Když kamera navštíví obývací pokoj šerifova domu, zastaví se pohledem na fotce Childressovy ženy a dcery, usmrčených silničním pirátem, který překročil povolenou rychlost. Šerif jejich ztrátu neunesl...

Šerifův zástupce na zahradě domu rodiny Childressových: šerif v křesle, vedle šlapací auto mrtvé dcery a dětská houpačka – vše zůstalo tak, jak bylo, když rodina trávila poslední chvíle spolu...

Michael osaměl s Maggie v baru. Ta ví, k čemu se schyluje. Ví, že se zpátky vrátí už jen jeden z obou soupeřů. Michael slibuje, že se ještě uvidí. Když odjede, Maggie zašeptá: „Možná... možná...“

Poslední návštěva šerifa Childresse v baru, a pak už jen divoce se otáčející kola Plymouthu v nových pneumatikách. Strážce zákona městečka Clarksberg se vydává na místo svého finálního souboje

Pozdrav od Christine: zatímco ta opět ožila a někde tu mezi námi jezdí, řidič Belvedere špatně odhadl poměr rychlostí obou vozidel, možnosti akcelerace lehkého rodu a dovednosti jeho řidiče

Následuje náraz Plymouthu ve skoro stometrové rychlosti do sloupu, velmi poklidně dvoji otočení „panna/orel“ ze svahu a spočinutí na střeše. A to vše předložené divákům k uvěření! To jsou věci!

Lokace

Snímek se natáčel na třech místech: v kalifornských studiích Universal, několik záběrů vzniklo ve městě Ojai, ale naprostá většina materiálu pochází z městečka Piru v údolí Santa Clara River v Kalifornii (okres Ventura), které se – ač má jen něco přes 2.000 obyvatel – stalo během posledních 70 let vyhledávanou filmařskou lokalitou. Mnoho tamních objektů je vedených v bedkrech pro návštěvníky filmových míst,

jen California Kid chybí. Přesto se nám podařilo zjistit, že sekvence s honičkami vznikly na zatáčkovité Piru Canyon Road, některé městské záběry pocházejí z Center Street, ale lahůdkou je ocelový příhradový most, po němž Michael McCord vjíždí do města. Most překlenuje Piru Creek, někde je vedený pod jménem Center Street Bridge, v provozu byl až do roku 1985. Tehdy hned vedle vyrostl nový. Zajímavé záběry poskytl Google Earth. Zachovala se i Buzzova filmová dílna (už bez benzínky), kterou postavili v roce 1928. Dnes je

Plymouth by po převrácení na „všechny čtyři“ možná odjel vlastní silou. A šerif? Divák předpokládá, že prohrál. Ale možná také prasknul zlosti, že jej porazil California Kid. To víte, Ford...

Michael splnil slib a vrátil se. Když projíždí kolem motorestu, ví, že jej Maggie slyší a vidí. Zatroubí a zvedne ruku na pozdrav. Věsmička doznívá a pak jdou titulky. A úprk do šaten pro kabáty... ☺

Victor Morrow (původně Morozoff) nevytáhl ve filmu ani v životě nijak děbelsky. Vejit do širšího povědomí nestačil, zahynul v červenci 1982 v troskách vrtulníku během natáčení. Bylo mu 53 let

Bývalá Buzzova filmová garáž se téměř nezměnila, jen čerpací stojany tu chybí. Zato se tady občas zastavují majitelé rodů i klasických amerik, aby zavzpomínali na film, který pomalu upadá do zapomnění

Ocelový most, po němž přijel California Kid, už je mimo hru. V roce 1985 jej nahradil nový. Projet jej už nemůžete, ale třeba někde poblíž zastavíte a zavzpomínáte, jaké to tehdy asi bylo...

notně omšelá a některé části vypadají na spadnutí. Využití nemá žádné, snad jen dekorativní...

Závěrem

Možná si někdo řekne, že jde JEN o film, který má na omyly nárok, a my jsme

k němu byli zbytečně kritičtí. Ovšem filmařina je řemeslo jako každé jiné, takže na něj musíme mít stejné nároky jako na výrobce auta, který neosadí motor jen polovinou pístů. Ale podivná je to hezká, uvolňující, automobilově příjemná a vzhledem k malé známosti snímku i objevná. Jen nesmíte držet

palce šerifovi v úžasném Plymouthu. Dopadli byste jako autor článku, který je pokaždé na konci smutný...

Text: J.F.K.

Foto: Archiv autora a redakce, Wiki, Universal, Guardian, Panoramio, Don Barrett, Seeingstars, Pewsplace

Pete Chapouris se svým filmovým Kidem a s Jimem Jacobsem (oba jsou známější jako Pete & Jakes). Jimovi patří žlutý Ford Coupé 1933. O bělovousém šikovném sympatáku se dočtete na stranách 64–65

Michael měl z Kalifornie dlouhou cestu. Tehdy viděl předním oknem určitě jiné scenérie, ale jak se v Kidovi sedí a jede, se můžete přesvědčit na YT, když zadáte „A ride in California Kid movie car“

Martin Sheen už sice dávno nevytáhl jako mstitel Michael McCord, ale pořád je to chlapík. Viděli jsme jej třeba i ve sci-fi „Final Countdown“, válečném snímku „Gettysburg“ či v thrilleru „Storm“